

## POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko S. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. o zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 27 marca 2024 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 25 maja 2023 r., sygn. akt III APa 12/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2025 zł (dwa tysiące dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach, wyrokiem z dnia 25 maja 2023 r., zmienił zaskarżony w pkt 2 wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19 stycznia 2022 r. i zasądził od "S." Sp. z o.o. w C. na rzecz M. S. dalszą kwotę 160.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 czerwca 2019 r. (pkt 1) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt 2-5).

Sąd Apelacyjny zaaprobował ustalony w sprawie stan faktyczny, w tym w szczególności kwestie przyczynienia się stron do wypadku przy pracy. Dalej zwrócił uwagę na cel i funkcje zadośćuczynienia z art. 445 § 1 k.c. (kompensacyjna,

całościowa i jednorazowa), podkreślając, że zadośćuczynienie powinno zapewnić przywrócenie do pewnego stopnia równowagi emocjonalnej poszkodowanemu i przynieść satysfakcję w określonych warunkach gospodarczych. Sąd Okręgowy za adekwatną uznał kwotę 200.000 zł (po pomniejszeniu jej o kwotę wypłaconą z tytułu jednorazowego odszkodowania z ZUS i kwotę uwzględniającą 20-procentowy stopień przyczynienia się powoda do wypadku przy pracy). Tymczasem – zdaniem Sądu Apelacyjnego - rozmiar i następstwa uszczerbku na zdrowiu, których powód doznał na skutek zdarzenia z dnia 26 sierpnia 2017 r., usprawiedliwiają określenie zadośćuczynienia na sumę 400.000 zł. Kwota ta powinna być pomniejszona o ustalony w sprawie stopień przyczynienia się powoda do wypadku, co i tak prowadzi do jego wzrostu o sumę 160.000 zł. Przede wszystkim wiek powoda (urodzony w 1973 r.) oraz wielonarządowe obrażenia ciała (zmiażdżenie klatki piersiowej i brzucha, stłuczenie okolicy L4-S1 kręgosłupa, złamania kości łonowej górnej i dolnej gałęzi po stronie prawej i górnej gałęzi lewej bez przemieszczenia, złamania prawej masy bocznej kości krzyżowej, zaburzeń czucia skóry obu ud, krwiałków okularowych obu gałek ocznych ze zwężeniem pola widzenia, niedowładu obu kończyn dolnych) w połączeniu z nasileniem się zmian chorobowych kręgosłupa, długotrwałych dolegliwości bólowych i koniecznością leczenia specjalistycznego (por. opinię biegłych) doprowadziły do istotnego ograniczenia aktywności w sferze życia osobistego i zawodowego powoda, w tym niemożność podjęcia przez niego jakiegokolwiek pracy zarobkowej na skutek naruszenia sprawności organizmu spowodowanego wypadkiem przy pracy. W tej sytuacji suma zadośćuczynienia powinna być wyższa, o czym Sąd Apelacyjny orzekł w pkt 1 wyroku.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną w całości pełnomocnik pozwanej, podnosząc naruszenie art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 362 k.p.c. oraz naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 378 § 1 i 382 k.p.c. W ocenie skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem doszło do przyznania powodowi zawyżonej kwoty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i pominięcie u poszkodowanego chorób współistniejących oraz ich negatywnego wpływu na proces leczenia powoda. Nadto Sąd Apelacyjny ograniczył się do powtórzenia ustaleń Sądu pierwszej instancji, co

stanowiło naruszenie prawa (art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 378 § 1 i 382 k.p.c.) oraz nie dokonał wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego (pominięcie licznych chorób współistniejących u powoda). Powyższe okoliczności uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17, LEX nr 2484685).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia jej do rozpoznania oraz wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie musi być podyktowane względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wystąpiła nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym, że

może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, LEX nr 1375412). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, LEX nr 1844092). Oczywiście naruszenie prawa powinno być zatem rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący jest w tym zakresie zobowiązany do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2022 r., II PSK 199/21, LEX nr 3340985 i podane tam orzecznictwo).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by skarga była - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Wszystkie kwestie, na których skarżąca opiera twierdzenie o oczywistej zasadności skargi, były przedmiotem ustaleń i rozważań Sądu drugiej instancji. Sąd Apelacyjny przytoczył podstawę faktyczną i prawną swojego rozstrzygnięcia, wskazał z jakich przyczyn skorygował (co do wysokości świadczenia) stanowisko Sądu pierwszej instancji. Analizując tok rozumowania Sądu odwoławczego nie można stwierdzić, by sformułowane przez ten Sąd wnioski były w oczywisty sposób nieprawidłowe, zgodnie z opisanym wyżej rozumieniem przesłanki oczywistej zasadności skargi. Przede wszystkim nie sposób podzielić tezy, że doszło do oczywiście ułomnego zastosowania art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 362 k.p.c., skoro Sąd Apelacyjny wyjaśnił powody, dla których zdecydował się – mimo przyczynienia się powoda do wypadku przy pracy – na zasądzenie wyższego zadośćuczynienia. Wskazane w tym celu przesłanki są dopuszczalne przez prawo, a więc nie mogą być uznane za elementarne jego naruszenie. Za takie nie uznaje się tylko wydanie orzeczenia w opozycji do argumentów strony przeciwnej (tu pozwanej). W żaden sposób nie pominięto roli i udziału powoda w wypadku, zaś margines swobody jaką dysponuje w tym obszarze sąd powszechny nie może być

uznany za oczywiście niesprawiedliwy, gdy posługuje się typową argumentacją, jak towarzyszy rozpoznawaniu tego rodzaju sporów. Po wtóre, wiązka procesowych uchybień odwołująca się do negacji dokonanej oceny dowodów usiłuje przenieść spór w segment niedopuszczalnych z istoty rzeczy rozważań, skoro obecnie jakość przeprowadzonej oceny dowodów przez sąd drugiej instancji pozostaje poza obszarem procedowania. Zawarty zaś w art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.) oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20, LEX nr 3077090). Oczywiście stanowisko Sądu drugiej instancji jest dość zwarte w warstwie argumentacyjnej, lecz należy mieć na uwadze, że ten Sąd rozpoznawał apelację powoda w części oddalającej jego powództwo. Stąd bezsporne (w zakresie ponowienia obowiązku omówienia szeregu okoliczności) pozostały okoliczności związane z zakresem przyczynienia się pracownika do wypadku, w tym także istnienia chorób współistniejących (Sąd odwoławczy ich nie zanegował). Już Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że powód doznał uszkodzenia ciała w wyniku zahaczenia ławy osobowej o taśmę przenośnika i dociśnięcia ruchomym oparciem do siedziska podczas przejazdu pracowników kolejką podwieszaną oraz na skutek naprężenia taśmy przenośnika skutkującego ograniczeniem gabarytów ruchowych podczas przejazdu kolejki. Pozwany tych elementów nie zwalczał w postępowaniu apelacyjnym.

Sumując, zaskarżonego orzeczenia nie można uznać za oczywiście wadliwe i oceny tej nie zmienia powołany przez skarżącego judykat Sądu Najwyższego (IV CSK 529/17), w którym opisano przesłanki, jakie ma spełnić skarga kasacyjna nawiązująca do podstawy z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398<sup>9</sup> § 2 i art. 98 § 1 w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c.

[SOP]

[ms]